

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Normaal, hardwerkend

door *Désanne van Brederode*

De auteur is schrijver. In deze rubriek belicht ze een woord of uitdrukking uit het politieke taalveld.

In mijn jeugd werd er soms nog gesproken over Klaas Vaak. Een soort Sinterklaas, oud en met een lange baard, maar op zijn hoofd droeg hij een bungelende slaapmuts in plaats van een fiere mijter. Ook had hij geen hulpjes: Klaas Vaak was een vroege zzp'er. Hij werkte 365 dagen per jaar en deelde geen cadeautjes uit, maar nachtrust. In een zak over zijn schouder torste hij zand mee dat hij in de ogen strooide van de kinderen die braaf in hun bedje lagen. Tegen de tijd dat je hem zou kunnen ontwaren, was je voornemen al in dromen gesmoord.

Klaas Vaak leek me al net zo'n duf verzinsel als Jan Modaal, al werd de laatste wel vaker dan Vaak genoemd. Jan Modaal kende een halfbroertje: Jan met de pet. Een meelijwekkende sukkelaar voor wie een avondje cabaret al te moeilijk was, zelfs al waren de artiesten solidair met hem. Hij keek liever naar de TROS, terwijl Jan Modaal genoot van Youp, die trefzeker Modaa's burens bespote, nooit hemzelf. Na Klaas Vaak stierven beide Jannen een zachte dood, om later als het echtpaar Henk en Ingrid te reïncarneren. Een aanduiding, besmet door de munters ervan. Dus

bezig men nu liever neutrale uitdrukkingen als 'de gemiddelde Nederlander' of 'de gewone man en vrouw'.

Maar wie wil er in vredesnaam 'gemiddeld' en 'gewoon' zijn?

'Normaal' bekt lekkerder: ook bijzondere, beroemde mensen zeggen immers van zichzelf wel dat ze altijd heel normaal zijn gebleven. Normaal, én hardwerkend. Dat wel.

Door het intuïtieve gebruiksgemak werkt 'normaal' ongemerkt normerend, ook of juist in de politiek. Zo kan iemand verontwaardigd opmerken: 'Hoezo suggestief? Ik stel heel normale vragen.' Of een ander de mond snoeren met: 'Doe 's normaal, man!' Een visie op wat 'normaal' zou zijn wordt niet gegeven. Geen gewichtigdoenerij, dat houdt maar op. 'Voor visie moet u naar de oogarts', zegt de normale, pragmatische politicus met een brede lach op zijn gezicht.

Nog een geluk dat de Syrische nieuwkomers niet alles even goed volgen. Bashar al-Assad is namelijk oogarts. Die er baat bij heeft dat de monsters van IS ons woestijnzand in de ogen scheppen, met bakken tegelijk. Opdat we hier nachtmerries krijgen over een mogelijke wrede versterking van onze eigen samenleving, maar blind blijven voor de slachting waarmee zijn regime nu al ruim zes jaar bezig is, hardwerkend. Onvermoeibaar. Net zo lang tot alles er weer 'normaal' is en het leven door kan gaan. Kijk, zoiets snapt een kind. Maar is dat normaal?